

til den fattigste Del af Befolkningen. Hvis de trufne Foranstaltninger ikke var blevet truffet, er der ingen Tvivl om, at Priserne paa Fødevarer var steget mere end 33 pCt., de var steget med 50, maa-ske 60 pCt., og saa vilde ikke de 22 Mill. Kr., ja heller ikke det dobbelte Beløb, være tilstrækkeligt til i nævneværdig Grad at bøde paa Dyrtiden.

Jeg skal anføre nogle Tal, der viser, at de 22 Mill. Kr. ikke tilnærmelsesvis er det Beløb, som Befolkningen faktisk savner i Husholdningen siden Krigens Udbrud. I Lovforslagets Bilag foreligger der Oplysning fra Statistisk Bureau om, at en Familie med en Aarsindtægt af 2,000 Kr. maa regne med, at hvis den skulde købe de samme Varer nu under Krigen som før Krigen, maatte den have et Tillæg til de 2,000 Kr. af ikke mindre end 18 pCt. Ud fra disse Tal kan man meget let regne sig til, at det i hvert Fald er store Beløb, som den jævne Befolkning savner nu under Krigen, og at dette Savn maa afhjælpes paa den Maade, at man maa indskrænke sit Forbrug i en meget følelig Grad. Og jo mindre Indtægten er, desto føleligere bliver selvfølgelig Indskrænkningen, fordi den største Fordyrelse har fundet Sted paa de nødvendigeste Livsfor nødenheder, navnlig Fødevarer. Ifølge Statistisk Tabelværk for 1912, der omhandler Skatteansættelserne i 1909—10, var der 1,075,898 Personer over 18 Aar, de gifte Kvinder fraregnede, som havde mindre end 2,000 Kr. i aarlig Indtægt. Disse Personers samlede Indtægt var 696,7 Mill. Kr. Heraf udgør 18 pCt., hvilket altsaa er Varefordyrelsen paa det Beløb, som de paagældende Personer har i Indtægt, i alt 125,4 Mill. Kr. Hvis man nu regnede med, at samtlige disse Personer var blevet saa meget ringere stillede under Krigen, som de 18 pCt. andrager, vilde de savne 125,4 Mill. Kr. for at kunne leve paa samme Maade under Krigen som før. Nu skal jeg villigt indrømme, at der er en hel Del blandt disse Folk, for hvem Krigen ikke har været nogen Byrde, i hvert Fald ikke i den Udstrækning, her er Tale om, der er navnlig paa Landet adskillige af dem, der ikke regner deres Indtægt til 2,000 Kr., for hvem Dyrtiden ikke er i den Grad følelig, som den er for Bybefolkningen.

Men man har ogsaa andre Tal, der viser, at det er meget store Beløb, som Befolkningen maa savne. Jeg vil derfor til Bedømmelse af hele Stillingen holde mig til de Personer, hvis Indtægt ligger

under Skattegrænsen. For samtlige disse Personers Vedkommende maa man kunne sige, at Dyrtiden har været i overordentlig høj Grad følelig. Under Skattegrænsen, det vil altsaa sige under en Indtægt af mellem 600 og 800 Kr., var 729,731 Personer, og hele deres samlede Indtægt var 318,5 Millioner. 18 pCt. af dette Beløb er 57,3 Millioner. Men disse Personer, hvis Indtægt er under Skattegrænsen, maa i Virkeligheden regne med større Fordyrelse procentvis end 18 pCt., fordi Fordyrelsen navnlig falder paa Levnedsmidler, som for dem bliver den største Udgift. Man regner derfor sikkert ikke forkert, naar man antager, at deres Udgifter, hvis de skulde have de samme Varer, i Virkeligheden gaar op med 25 pCt., og saa bliver Forholdet, at de savner et Beløb paa ikke mindre end 80 Mill. Kr.

Man har talt om, at det var en enkelt Del af Befolkningen, der maatte bære Byrderne ved Krigen. Disse Tal viser noget helt andet. De viser, at Arbejderklassen i ret stor Udstrækning maa bære Byrderne under Krigen. Har man kunnet tale om Skat paa en vis Del af Befolkningen ved de af Regeringen trufne Foranstaltninger, saa er der meget mere Borettigelse til at tale om Skat paa den Del af Befolkningen, her er Tale om, som i Virkeligheden, hvis man skal tale om Skat i denne Forbindelse, maa savne 80 Mill. Kr. Det er altsaa under de nuværende Forhold, at de maa betale saa meget mere for deres Varer, som de her nævnte Tal viser, men hvis man ikke havde truffet prisregulerende Foranstaltninger, vilde Forholdene have været dem endnu mere ugunstige. Det er utvivlsomt, at hvis der ikke af Regeringen var truffet saadanne Foranstaltninger, vilde Prisen paa Levnedsmidler være steget ikke blot med 33, men med 40—50 pCt., og de Personer, hvis Indtægter er under Skattegrænsen, vilde da være kommet til at savne et Beløb af omtrent 150 Mill. Kr. Hvis man nu vilde hjælpe dem saaledes, at de nogenlunde blev stillede under samme Kaar som før Krigen — og disse var i Sandhed ikke for gunstige —, vil man se, at det vilde være uoverkommeligt for Staten ved Skatteregulering alene at ordne Dyrtidsspørgsmaalet. Det har været nødvendigt at træffe de regulerende Foranstaltninger, som allerede er trufne. De her nævnte Tal viser for øvrigt, at en meget stor Del af det danske Folk til daglig lever under højst ugunstige Vilkaar, og at de i meget ringe Grad taaler økonomiske Forskyd-